

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับบทบาท ภารกิจ โครงสร้างองค์กรของส่วนราชการกระทรวงคมนาคม ภายหลังจากนโยบายการปฏิรูประบบราชการของรัฐบาล พ.ศ.2545 และวิเคราะห์ถึงประโยชน์ของการจัดโครงสร้างองค์กรของส่วนราชการกระทรวงคมนาคมเพื่อให้มีความเป็นเอกภาพในการบริหารงานขนส่ง เพื่อพัฒนาให้เป็นกระทรวงการขนส่งของประเทศต่อไป

จากการศึกษาพบว่าภายหลังจากนโยบายการปฏิรูประบบราชการของรัฐบาล พ.ศ.2545 กระทรวงคมนาคมมีการรวมภารกิจงานที่มีลักษณะเหมือนกันให้มาอยู่ภายใต้สังกัดเดียวกัน ทำให้มีเอกภาพในการบริหารจัดการ เดิมงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งและจราจรกระจุกกระจายอยู่หลายหน่วยงาน สังกัดอยู่ต่างกระทรวงกัน ทำให้มีอุปสรรคในการบริหารงาน มีการลงทุนซ้ำซ้อนสิ้นเปลืองงบประมาณแผ่นดิน เพราะต่างหน่วยงานต่างมีแผนที่ไม่ประสานสอดคล้องกันเท่าที่ควร ปัจจุบันหน่วยงานที่รับผิดชอบการสร้างทาง คูระบายทาง ได้มารวมอยู่ภายใต้สังกัดกระทรวงคมนาคม ได้แก่ กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท การทางพิเศษแห่งประเทศไทย การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ทำให้เกิดผลดีต่อการกำหนดนโยบายและวางแผนด้านการขนส่งของประเทศให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพการบริหารจัดการเป็นอย่างมาก

นอกจากนี้ สำนักนโยบายแผนการจราจร (สจร.) ซึ่งเดิมสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้มารวมกับหน่วยงานวางแผนด้านการขนส่งของกระทรวงคมนาคม เปลี่ยนชื่อเป็นสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) มาสังกัดอยู่ภายใต้กระทรวงคมนาคม ทำหน้าที่เสนอแนะนโยบายและวางแผนการขนส่งและการจราจร และความปลอดภัยจากการขนส่ง ทั้งทางบก ทางน้ำ ทางอากาศและจราจร ส่งผลต่อการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในการให้บริการด้านการขนส่งต่อไป

การเปลี่ยนแปลงภายใต้กรอบนโยบายการปฏิรูประบบราชการและการปฏิรูปสาขาขนส่งที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้กระทรวงคมนาคมซึ่งมีภาระหน้าที่หลักที่สำคัญ คือ การดำเนินการก่อสร้าง พัฒนา และควบคุมการขนส่งของประเทศให้ได้อย่างทั่วถึงและเพียงพอกับความต้องการของประชาชน สามารถดำเนินการได้อย่างมีระเบียบ ประสิทธิภาพ มีบริการที่เหมาะสม มีความปลอดภัย ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และเป็นส่วนสนับสนุนในการพัฒนาเศรษฐกิจให้สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ รวมทั้งผลักดันให้หน่วยงานภาครัฐมีการบริหารจัดการแนวใหม่ที่เน้นผลผลิตและผลลัพธ์ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน และเพิ่มความพร้อมของประเทศในการแข่งขันกับนานาชาติในระยะประเทศ ในสภาพการณ์ของกระแสสังคมแห่งโลกยุคไร้พรมแดนและการค้าเสรีภายใต้สถานะที่เหมาะสมกับสังคม ประเพณี และวัฒนธรรมของประเทศ

The research utilizes qualitative research methods that aims to study the role, mission and organization structure of the Ministry of Transport after applying the Bureaucratic Reform Policy B.E. 2545. It also analyzes the advantage of forming organization structure in aspect of transportation management integrity as to become the nation's major transport organization.

Based on the study, it was found that after adopting such policy, the Ministry of Transport merged various agencies performing overlapped duties to enhance management integrity. In the past, the transport and traffic infrastructure development was under several different agencies responsibility resulting in management difficulties and unnecessary fiscal budget lost. In contrast, at present, the agencies in charge of roadwork which are the Department of Highways, the Department of Rural Roads, the Expressway and Rapid Transit Authority of Thailand and the Mass Transit Authority of Thailand are currently all efficiently managed under the Ministry of Transport supervision.

Apart from the aforementioned agencies, the Office of Transport and Traffic Policy and Planning that once was under the Office of Prime Minister has been transferred to the Ministry of Transport. Its responsibilities are to designate policy and plan related to transportation, traffic and safety by means of land, water and air transportation.

In sum, the Bureaucratic Reform Policy B.E. 2545 has led the operation of the Ministry of Transport whose main duty is to construct, develop and control in order to assure the adequacy of transportation to be systematic, effective, safe, environmentally-friendly and service-minded, as well. More important, it played a supporting role in contributing the nation's competitiveness in the rapidly changing world's market and stimulating government agencies to adopt new management concept emphasizing on utmost productivity.